Skolinspektionen

kommun@vetlanda.se

Beslut
2022-06-23
1 (19)
Dnr 2022:2317

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av Njudungsgymnasiet 1 belägen i Vetlanda kommun

Skolinspektionen, Ange kontorsadress
Telefon: 08-586 080 00, E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se
www.skolinspektionen.se

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Njudungsgymnasiet 1 (nedan benämnd gymnasiesärskolan) i Vetlanda kommun avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier hos Njudungsgymnasiet 1 uppfylls i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera studie- och trygghetsresultat för elever på individuella program, för att på ett bättre sätt kunna bedöma verksamhetens måluppfyllelse och i vilken utsträckning syftet med utbildningen uppfylls.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärare utveckla undervisningen så att syftet med lektionen och olika arbetsmoment tydliggörs för eleverna.

Social delaktighet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera verksamheten så att alla lärare ges förutsättningar att kontinuerligt samverka kring bedömning och betyg.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver fortsätta att utveckla arbetet med uppföljning och analys av gymnasiesärskolans verksamhet för att kunna göra självständiga bedömningar av verksamhetens måluppfyllelse.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2022-12-20 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 2) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:2317) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§ skollagen (2010:800). Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation samt för personalen: 2 kap. 9 - 10 och 34 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 18 kap. 2-3, 8 och 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen.

Läroplan för gymnasiesärskolan (Lgys), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Granskningen visar att rektorn tillsammans med personalen har fokus på att lärmiljön ska vara tillgänglig för eleverna och att det finns en flexibilitet som ger eleverna goda möjligheter att läsa en utbildning som utgår från deras behov. Granskningen visar dock att rektorns systematiska kvalitetsarbete är svagt. Rektorns uppföljning av verksamheten är begränsad och omfattar främst elever på nationella program. Den begränsade uppföljningen får till följd att rektorn saknar tillräckligt underlag för att kunna göra bedömningar av måluppfyllelsen och i vilken utsträckning syftet med utbildningen uppfylls samt att utifrån en sådan analys besluta om relevanta förbättringsåtgärder.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn tillsammans med personalen har fokus på att lärmiljön ska vara tillgänglig så att eleverna kan utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Ett led i detta är att skolan har god tillgång till teknisk utrustning; dator eller surfplatta till alla elever, olika digitala hjälpmedel, exempelvis en interaktiv projektor som lyser på golvet utifrån elevernas rörelse, teknisk utrustning för elever med syn- och hörselnedsättning samt ett så kallat sinnenas rum med ljus- och ljudeffekter. Det finns även goda möjligheter till stöd och kompetensutveckling för personalen, exempelvis via skolans specialpedagog som även ansvarar för grundsärskolan, Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och Syncentralen. Personalen har exempelvis genomgått kompetensutveckling kring synnedsättning genom SPSM. Enligt både lärare och elevhälsan är rektorn positiv till inköp av hjälpmedel och kompetensutveckling och ställer då som krav att kunskapen ska spridas vidare till kollegor. Vidare framkommer att en genomgång av arbetsmiljön görs årligen där personalen sammanställer vad de ser för behov i sina respektive klassrum/lokaler.

Det framgår vidare att det finns goda möjligheter för eleverna att läsa en utbildning som utgår från deras behov där eleverna kan läsa en kombination av ämnen, ämnesområden och gymnasieskolans ämnen. Exempelvis läser flera elever på individuella program matematik med elever på nationella program och någon elev med praktiska styrkor läser programgemensamma ämnen på nationellt program. Eleverna på individuella program är indelade i tre undervisningsgrupper och flera elever läser "över grupperna". Det förekommer också att elever samläser kurser i gymnasieskolan, både i grupp och enskilt. Enligt både lärare och rektorn sker samläsning på gruppnivå främst med handels- och administrationsprogrammet där en kurs samläses för närvarande. Samläsning sker dock mindre nu än för några år sedan. Detta på grund schematekniska hinder och att undervisningsgrupperna i båda skolformerna är stora. Enligt lärare skulle de kunna samläsa i större utsträckning, exempelvis tillsammans med vård- och omsorgsprogrammet. Lärare framhåller

också att det är upp till dem att se till att samläsning sker. Rektorn menar dock att det bästa för eleverna ofta är mer tillfälliga samarbeten och inte samläsning. För att skapa än större flexibilitet i utbildningen vill Skolinspektionen framhålla vikten av att rektorn tillsammans med lärare identifierar vilka möjligheter till samläsning med gymnasieskolan som finns på gruppnivå; vilka grupper och vilka kurser eller delar av kurser som kan samläsas.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Granskningen visar att rektorns uppföljning av verksamheten är begränsad. Arbetet sker visserligen kontinuerligt och med viss systematik i enlighet med en av huvudmannen given struktur, men den uppföljning som görs omfattar dock främst nationella program. Av inkommen dokumentation och intervjuer framgår att rektorn följer upp praktik och arbetsplatsförlagt lärande (APL) samt elevernas närvaro. Vad gäller studieresultat följer rektorn upp betyg för elever på nationella program. Elevers upplevelse av trygghet följs upp främst genom att eleverna besvarar enkäten Klassens kvalitetsrapport (KKR). Resultat av KKR för elever på nationella program tas med i rektorns uppföljning och analys. Däremot framkommer i intervjuer att rektorn inte följer upp studieresultat för elever på individuella program. Lärarna gör bedömningar av dessa elevers progression på individnivå och skriver bland annat omdömen, men rektorn tar inte del av lärarnas underlag och det ingår därför inte i rektorns uppföljning och analys. Inte heller resultaten av KKR för elever på individuella program tas med varken i rektorns uppföljning och analys eller i likabehandlingsplanen. Detta eftersom dessa resultat inte kan registreras digitalt. Personalen anpassar dock frågorna i enkäten så att eleverna kan genomföra den utifrån sina förutsättningar och behov och lämnar en sammanställning till rektorn som tar del av dessa. Enligt rektorn görs inte heller någon systematisk uppföljning av verksamheten utifrån syftet med utbildningen, exempelvis genom att titta på var eleverna hamnar efter avslutad utbildning. Rektorn gör visserligen klassrumsbesök, men någon systematisk uppföljning av undervisningens genomförande görs inte, mer än att undervisningen tas upp vid medarbetarsamtal.

Den begränsade uppföljningen får till följd att rektorn saknar tillräckligt underlag för att kunna göra bedömningar av måluppfyllelsen och i vilken utsträckning syftet med utbildningen uppfylls samt att utifrån en sådan analys besluta om relevanta förbättringsåtgärder. Granskningen visar därför att även rektorns arbete med analys och förbättringsarbete är svagt. Rektorn beskriver att måluppfyllelsen varierar från år till år, att skolans främsta styrka är lärarnas elevfokus och goda bemötande av eleverna samt att den största utmaningen är arbetsmiljön i personalgruppen. Enligt rektorn går mycket av hens tid åt till personalfrågor och det finns därför inte så mycket tid kvar för utvecklingsarbete. Hela skolan har ett pågående utvecklingsområde kring fysisk rörelse.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera studie- och trygghetsresultat för elever på individuella program, för att på ett bättre sätt kunna bedöma verksamhetens måluppfyllelse och i vilken utsträckning syftet med utbildningen uppfylls.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn bedriver ett arbete med uppföljning och analys av verksamheten i enlighet med en av huvudmannen given struktur. Den uppföljning som görs och som ligger till grund för analysen omfattar dock främst nationella program. För elever på individuella program följer rektorn inte upp studieresultat eller progression och de trygghetsresultat som finns används inte i kvalitetsarbetet. Rektorn har därför inte ett tillräckligt underlag för att kunna göra bedömningar av måluppfyllelsen och i vilken utsträckning syftet med utbildningen uppfylls.

Av 4 kap. 4 § skollagen framgår bland annat att rektorn ansvarar för att det på skolenhetsnivå genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består av kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete framgår att rektorn bör se till att det finns ett fungerande system och ändamålsenliga former för uppföljning och utvärdering. Rektorn bör vidare se till att dokumentationen är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.[1]

Granskningen visar att lärarna gör bedömningar av elever på individuella programs progression samt dokumenterar dessa bland annat som skriftliga omdömen. Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tar del av lärarnas bedömningar, som en del av sitt underlag för analys och bedömning av verksamhetens kvalitet på skolenhetsnivå. Vidare rekommenderas rektorn att på ett tydligt sätt inkludera resultatet av KKR för elever på individuella program, för att kunna göra en bedömning av tryggheten på gymnasiesärskolan. Detta är viktigt för att rektorn ska kunna göra en samlad bedömning av verksamhetens måluppfyllelse.

Undervisning

Författningsstöd

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

[1] Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2012) *Systematiskt kvalitetsarbete* s. 15-16, 20 och 22.

Gymnasiesärskolans utformning och syfte: 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen och 4 kap. 1 a § gymnasieförordningen (2010:2039).

Lgys11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna får i flera delar en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Granskningen visar att undervisningen är varierad och anpassas till elevernas förutsättningar och behov, för att de ska stimuleras och utvecklas så långt som möjligt. Undervisningen är i huvudsak är strukturerad, men syftet med lektionerna och olika arbetsmoment tydliggörs inte alltid för eleverna.

Varierad och stimulerande undervisning

Granskningen visar att undervisningen är varierad och anpassas till elevernas förutsättningar och behov. I intervjuer framkommer att lärare varierar och anpassar undervisningen genom att exempelvis varva teoretiska och praktiska inslag samt konkretiserar för eleverna genom att bland annat använda sig av tredimensionella föremål och dramatisering. Det framkommer vidare att lärarna arbetar både med att ge elever individuella uppgifter på olika nivåer och med att ge alla elever samma uppgift, men som kan utföras och besvaras på olika sätt och med olika hjälpmedel, utifrån elevernas individuella förutsättningar. Elever kan exempelvis genomföra en skrivuppgift genom att skriva fritt själv, skriva av ord, använda surfplatta med olika applikationer till hjälp, använda pekplatta, ord-lappar eller bilder eller genom att klippa ut tecken. Det finns också en variation i undervisningen mellan enskilt arbete, arbete i mindre grupper eller i storgrupp. Lärare försäkrar sig också om att eleverna förstår vad de ska göra på lektionerna. På alla observerade lektioner går lärare och elevassistenter runt till eleverna under hela lektionen för att se att de kommer igång med arbetet och fortsätter arbeta. Det ges också exempel på att personal tar tillvara andra tillfällen till lärande under skoldagen, exempelvis att prata med elever om pengar och om att stå i kö och vänta på sin tur i samband med köp av fika i cafeterian. Lärare arbetar också på ett medvetet sätt för att eleverna ska upprätthålla motivationen under lektionerna, exempelvis genom att växla mellan lättare och svårare uppgifter. Någon lärare ger som exempel att en elev får börja med en lätt klippövning eftersom eleven sedan ska göra en övning med penna som läraren vet är svår för eleven. Även praktik och APL anpassas efter elevernas förutsättningar och behov, främst genom att APL-samordnaren känner eleverna och deras styrkor och svagheter väl och utser lämplig arbetsplats och handledare utifrån det. De elever som behöver det får vuxenstöd i början av perioden.

Vidare visar granskningen att det finns ett medvetet arbete på skolan med att utmana eleverna, så att de stimuleras och utvecklas så långt som möjligt. Både lärare

och elevassistenter beskriver att målet är att eleverna ska klara sig mer och mer själva och att det därför är viktigt att personalen ta ett steg tillbaka och låter eleverna försöka själva. Någon elev beskriver också att det behöver vara lite svårt för att man ska utvecklas. I alla intervjugrupper framhålls också att möjligheten för eleverna att läsa över grupperna i gymnasiesärskolan och att samläsa med gymnasieskolan är ett sätt att utmana elever.

Strukturerad undervisning

Granskningen visar att undervisningen i huvudsak är strukturerad, men syftet med lektionerna och olika arbetsmoment tydliggörs inte alltid för eleverna. I intervjuer med elever och personal framkommer att det på individuellt program finns en tydlig struktur för skoldagen som är välbekant för eleverna. Dagens första lektion börjar med morgonsamling med genomgång av dagens datum, vem som har namnsdag, och schemat för dagen. Därefter är det morgondans och sedan börjar själva lektionen. Dagen avslutas genom att dagens sammanfattas i elevernas loggbok. Det finns inte samma fasta gemensamma struktur för skoldagen på nationella program, men varje lärare följer medvetet sin struktur. I observationer och intervjuer med elever framkommer att klassrumslektioner inleds med att läraren skriver på tavlan vad de ska göra på lektionen. På nationella program förekommer det att lärare också lägger ut lektionsplaneringen till eleverna i förväg i den digitala plattformen. Läraren går också muntligen igenom vad de ska göra på lektionen, i dialog med eleverna. På någon observerad lektion återkopplar läraren till vad de gjorde på föregående lektion och säger att de på dagens lektion ska se vad de kommer ihåg. Efter genomgång som läraren håller i får eleverna arbeta med lektionsuppgiften utifrån sina förutsättningar. De observerade lektionerna avslutas med att läraren i dialog med eleverna sammanfattar vad de har gjort och lärt sig under lektionen.

I intervjuer framkommer vidare att det övergripande syftet med gymnasiesärskolan tydliggörs för eleverna, men syftet med en lektion eller ett arbetsmoment tydliggörs inte alltid. Personal beskriver att allt de gör i gymnasiesärskolan syftar till att förbereda eleverna inför livet efter skolan, vilket eleverna är medvetna om och motiveras av. Allt görs med fokus på att det ska blir bra på APL eller praktik och för att eleverna ska bli så duktiga som möjligt när de får jobb. Även om någon lärare säger att hen ibland visar kursplanen för eleverna och förklarar vad eleverna ska lära sig, säger flera lärare dock att de inte alltid tydliggör syftet för eleverna med lektioner utan stannar vid att berätta vad eleverna ska göra, vilket även bekräftas vid Skolinspektionens observationer. Någon lärare säger att en anledning till detta är att eleverna är så positiva och inte ifrågasätter lärarna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärare utveckla undervisningen så att syftet med lektionen och olika arbetsmoment tydliggörs för eleverna.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen till stor del är strukturerad, men att syftet med lektionerna och olika arbetsmoment inte alltid tydliggörs för eleverna.

Av 3 kap. 2 § skollagen framgår att alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av Skolverkets allmänna råd om Betyg och betygsättning framgår att god undervisning bygger på att läraren både följer och stödjer elevernas kunskapsutveckling. Läraren planerar och genomför undervisningen så att eleverna får möjlighet att utveckla de kunskaper som läroplanen anger. Av kurs- och ämnesplanernas syfte och centrala innehåll framgår vilka dessa kunskaper är för det aktuella ämnet eller kursen. Det är läraren som avgör hur syftets och det centrala innehållets delar väljs ut och kombineras i ett arbetsområde i undervisningen. Dessa ämnesdidaktiska val ligger till grund för hur undervisningen genomförs, och påverkar därmed vilka kunskaper eleverna får möjlighet att utveckla.[2] Läraren behöver även konkretisera målet med undervisningen för eleverna genom att exempelvis tydliggöra syftet med lektionen och vilka kunskaper som det är tänkt att eleven ska utveckla. Enligt Skolinspektionens granskning av undervisningen i grundsärskolan är ett sätt att konkretisera syftet med lektionen att läraren gör kopplingar till elevens vardag eller framtida liv och på så sätt förklarar användbarheten i det eleven ska lära sig. På så vis kopplas innehållet i kursplanen till såväl den aktuella situationen som till framtiden vilket skapar både sammanhang och motivation för eleven.[3]

Mot denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen att rektor tillsammans med lärarna diskuterar och tar fram strategier för hur syftet med lektionen och olika arbetsmoment kan tydliggöras för eleverna utifrån elevernas förutsättningar och behov. Detta så att eleverna förstår vilka kunskaper det är tänkt att de ska utveckla. Även elevhälsan kan med fördel involveras i arbetet.

Social delaktighet

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Gymnasiesärskolans syfte: 18 kap. 2–3 §§ skollagen.

---

[2] Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2018) *Betyg och betygssättning* s. 8-9.
[3] Skolinspektionen (2020), *Undervisningen i grundsärskolan - med särskilt fokus på årskurserna 6-9*, s. 15.

Mentor: 18 kap. 19 a § skollagen.

Lgys11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande,2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i ~~flera delar~~ hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet~~, men utvecklingsområden finns~~.

Rättelse enl. 36 § förvaltningslagen 2022-08-29

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Granskningen visar att eleverna får konkreta erfarenheter av yrkes- och samhällslivet genom APL och via bland annat studie- och yrkesvägledare samt att eleverna i detta arbete även ges stöd i att utveckla digitala förmågor och att motverka normativa föreställningar om kön. Vidare visar granskningen att det bedrivs ett trygghetsskapande arbete och att eleverna ges möjligheter att ingå i sociala sammanhang och utveckla sin förmåga att samspela med elever utanför den egna gruppen.

Erfarenheter av yrkes- och samhällslivet

Granskningen visar att både lärare och rektorn har stort fokus på att förbereda eleverna för arbete eller annan sysselsättning efter skolan samt att det finns en planering för detta arbete som studie- och yrkesvägledare är delaktig i. Av intervjuer med personal och rektorn framgår att det i arbetet ingår bland annat att eleverna får information om olika yrken, individuella vägledningssamtal, en APL/praktik-plats som är anpassad efter deras behov och kontakter med olika samhällsfunktioner som är viktiga att känna till inför att de slutar skolan. APL-samordnaren ansvarar exempelvis för att eleverna får göra studiebesök och får kontakt med bland annat Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och LSS-handläggare. Samma person är också ansvarig för att se till att eleverna genom APL/praktik, som är anpassad utifrån elevernas individuella förutsättningar och behov, får de kunskaper och erfarenheter som de behöver inför ett eventuellt yrkesliv. I arbetet med att ge eleverna förutsättningar att bli delaktiga och kunna bidra till utveckling i yrkes- och samhällslivet ingår, för elever som går sista året på gymnasiesärskolan, också så kallade framtidssamtal där representanter för potentiella arbetsgivare, daglig verksamhet, LSS, habilitering och Försäkringskassan deltar. Som framgår under området Huvudmannens styrning och stöd har huvudmannen ett pågående arbete för att underlätta för elever på gymnasiesärskolan att få praktik/APL och sysselsättning efter avslutad skolgång.

I intervjuer framkommer att lärarna därutöver planerar in aktiviteter i sin undervisning, för att hjälpa eleverna att hitta olika intressen och kunna klara sig själva i samhället i så stor utsträckning som möjligt. Utifrån elevernas behov besöker de exempelvis olika företag och arbetsplatser, folkhögskolor, gruppboenden och daglig verksamhet och går på jobb- och framtidsmässan. Eftersom många elever kommer från andra kommuner görs också besök på arbetsplatser i deras hemkommuner. Andra aktiviteter är att besöka polisen, gå till torget och affären för att handla och lära sig att betala via mobiltelefon och att gå på bio och teater. Nu i vår ska gymnasiesärskolan åka till UF-mässan i Göteborg med övernattning och då bland annat

äta på restaurang, gå på museum och gå på bio. Detta som ett led i att elevernas ska tränas i att bli självständiga.

Granskningen visar vidare att skolan genom sitt aktiva arbete för att få eleverna delaktiga i samhället även ger eleverna stöd i att utveckla digitala förmågor och att motverka normativa föreställningar om kön. I alla intervjuer framkommer att eleverna i stor utsträckning använder sig av digitala verktyg i undervisningen. Särskilt på nationella program lägger lärarna ut planeringar och information på den digitala plattformen och arbetar aktivt för att eleverna ska använda sig av detta verktyg. Som framgår ovan får eleverna lära sig att betala via mobiltelefon när de går och handlar och vid en av Skolinspektionens observerade lektioner skulle eleverna betala en räkning digitalt. I intervjuer framkommer vidare att arbetet med jämställdhet ingår i det värdegrundsarbete som hela skolan arbetar med enligt den så kallade livskunskapsplanen och som följer ett års-hjul. Mentorerna arbetar med detta värdegrundsarbete, bland annat jämställdhet och kön, på mentorstiden varje vecka i enlighet med planen. Lärare arbetar också med normer och jämställdhetsfrågor i undervisningen. För att synliggöra normer har elever exempelvis fått söka efter barnkläder på internet; kläder från filmen Frost till pojkar och superhjältekläder till flickor. Ett annat exempel är att de pratat om kön och könsidentitet och i samband med det tittat på skolans formulär där eleverna ofta bara kan ange att de är pojke eller flicka. Elever berättar att de har arbetat med jämställdhet i flera ämnen och att de då bland annat har pratat om att det fortfarande inte är helt jämställt utan att det fortfarande finns problem såsom att kvinnor inte får samma lön som män.

Trygghet och social gemenskap

Granskningen visar att rektor och lärare arbetar aktivt med att ta tillvara den fysiska närhet som finns mellan gymnasiesärskolan och gymnasieskolan. Genom detta främjande arbete ges eleverna på olika sätt möjlighet att ingå i sociala sammanhang och utveckla sin förmåga att samspela med elever utanför den egna gruppen. I flera intervjuer framhålls att gymnasiesärskolan är en tydlig del av Njudungsgymnasiet och lärare uttrycker att eleverna på skolan har ömsesidig respekt för varandra. Som beskrivs ovan under området Rektors ledarskap finns det möjlighet för gymnasiesärskolans elever att ha undervisning i olika grupper inom gymnasiesärskolan och även med gymnasieskolans elever. I flera intervjuer framhålls att samläsningen bidrar till att eleverna blir en naturlig del av skolan. Det finns också samverkan mellan skolformerna i form av att elever som läser programmet för hotell, restaurang och bageri har undervisning i samma restaurangkök som elever som läser restaurang- och livsmedelsprogrammet i gymnasieskolan. Båda skolformerna bedrivs i samma byggnad och cafeteria, uppehållsrum och matsal är gemensamma för alla elever på skolan. I intervjuer framkommer att gymnasiesärskolan alltid är med på skolans föreläsningar och aktiviteter, exempelvis Månadens yrke, elevhälsodagar, möten för elevskyddsombud, öppet hus där gymnasiesärskolans elever sköter försäljningen, bal och student.

Granskningen visar vidare att det bedrivs ett förebyggande arbete genom att skolan utifrån kartläggning analyserar vilka behov av trygghetsskapande insatser som finns. Insatser sätts in utifrån identifierade behov, med målet att eleverna ska

känna trygghet och utmanas i sin personliga utveckling. I dokumentation och intervjuer framkommer att eleverna är trygga på skolan, men att de kan uppleva att det är stressande i matsalen och i cafeterian eftersom det är mycket människor där. Lärare beskriver att personalen jobbar aktivt med att stötta eleverna i att röra sig både i och utanför skolbyggnaden, med syftet att eleverna senare ska klara det själva. Exempelvis går personal med eleverna till skolans gemensamma cafeteria och fikar tillsammans. Mindre anpassningar av matsalen har också gjorts för att möta vissa elevers behov av lite mer avskildhet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen. *Elevens utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd*: 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Gymnasiesärskolans utformning och syfte: 18 kap. 2 §, 19 kap. 22–25, 27 §§ skollagen.

Mentor, utvecklingssamtal och individuell studieplan: 18 kap. 19 a och 20 §§ och 19 kap. 26 § skollagen.

Betygssättning och gymnasiesärskolebevis efter nationellt program: 18 kap. 22–24 och 26–26 a §§, 8 kap. 22 a–22 c §§ gymnasieförordningen.

Lgys11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Granskningen visar att lärarna arbetar med att kontinuerligt bedöma elevernas kunskapsutveckling och att de med viss regelbundenhet ger återkoppling till eleverna kring deras kunskapsutveckling. Kompetensutveckling kring arbetet med bedömning och betygsättning har genomförts, men strukturerna för kontinuerlig samverkan i dessa frågor är svaga.

Bedömning och samverkan

Granskningen visar att lärarna arbetar med att kontinuerligt bedöma elevernas kunskapsutveckling. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att individuella bedömningar av elevers kunskapsutveckling görs löpande och lärarna ger uttryck för att varje lektion är ett bedömningstillfälle. Lärarna gör bedömningar av elevers kunskaper och elevens progression, exempelvis i vilken utsträckning eleven arbetar självständigt och hur eleven kan hantera situationer som uppstår utifrån det som de arbetat med på lektionerna. En elev kan exempelvis ha utvecklats i att kunna arbeta självständigt från två till fem minuter. Ett sätt som lärare använder

för att kunna bedöma elevernas teoretiska kunskaper är att bryta ner teori till praktiska moment som eleverna får genomföra och därigenom visa sina teoretiska kunskaper. Lärare gör också besök när elever har APL och praktik och bedömer elevernas arbete där. Elever säger att de får veta vad som krävs för olika betyg och lärare beskriver att de pratar om kunskapskraven och visar exempel på olika betygsnivåer för eleverna.

I intervjuer med elever och lärare framkommer vidare att eleverna får återkoppling kring sin kunskapsutveckling med viss regelbundenhet och då framförallt i samband med utvecklingssamtal. Lärarna har också individuella samtal med eleverna inför utvecklingssamtalen varje termin och de pratar då om vad eleven kan och vad hen behöver utveckla framöver. Lärare fotograferar mycket och sparar mycket av elevernas material för att med hjälp av detta kunna visa för eleven vilken utveckling hen gjort. När det gäller APL och praktik får eleverna också ett skriftligt omdöme från handledaren. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer också att det finns rutiner på skolan för hur omdömen ska dokumenteras. Tidigare skrevs omdömena i elevernas individuella utvecklingsplan, men nu ska de registreras i det digitala systemet. Den nya rutinen är dock inte helt implementerad ännu utan lärare dokumenterar på olika sätt.

Granskningen visar vidare att lärarna under förra året deltog i kompetensutveckling kring arbetet med betyg och bedömning, men att det inte finns någon regelbunden och strukturerad samverkan kring arbetet med betyg och bedömning som omfattar alla lärare. I dokumentation och intervjuer framkommer att huvudmannen under förra året genomförde kompetensutveckling kring arbetet med betyg och bedömning för alla lärare. I fortbildningen ingick bland annat att genomföra observationer och att reflektera kring frågor som exempelvis hur man vet att en elev på individuellt program gör framsteg och hur det bedöms. När det gäller samverkan har all personal avsatt tid för möte i sina respektive arbetslag en timme varje vecka. I intervjuer med lärare och elevassistenter framkommer att de på individuellt program diskuterar bedömningar och omdömen vid dessa möten medan de på nationella program mest hinner prata om praktiska saker. Det framkommer också att lärare som bara undervisar i någon enstaka kurs i gymnasiesärskolan inte haft något samarbete med kollegor i arbetet med betyg och bedömning utan utvecklat sitt arbete på egen hand utifrån syftet att eleverna ska förberedas inför sitt framtida liv. Rektorn bekräftar att det inte finns samma möjlighet till samverkan för lärare som bara undervisar i enstaka ämnen, även om rektorn framhåller att lärarna arbetar i samma byggnad och det därför finns möjlighet att träffas på eget initiativ. Enligt rektorn använder lärarna inte några verktyg för att säkra likvärdigheten i betyg och bedömningar, men de utgår från övergripande mål och kursplanerna och diskuterar med varandra och i de fall kurser går in i varandra sambedömer lärarna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera verksamheten så att alla lärare ges förutsättningar att kontinuerligt samverka kring bedömning och betyg.

Skolinspektionens granskning visar att det inte sker någon regelbunden och strukturerad samverkan kring bedömning och betyg som omfattar alla lärare, utan den samverkan som sker bygger huvudsakligen på lärarnas egna initiativ.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Enligt Skolverkets allmänna råd om betyg och betygsättning har rektorn en betydelsefull roll för att underlätta lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg och bör därför skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. [4]

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med undervisande personal utvecklar former för kontinuerlig samverkan kring bedömning och betygsättning, där alla undervisande lärare ges möjlighet att delta. Genom sådan samverkan får lärarna möjlighet att fördjupa sin kompetens kring utvärdering av elevernas kunskaper, utformning av ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma elevers prestationer och progression. Detta är särskilt betydelsefullt för lärare som endast till liten del undervisar i gymnasiesärskolan. Rektorn behöver också följa upp att sådan samverkan kommer till stånd.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9– 10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34–36 §§, 18 kap. 3 § skollagen, 4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgys 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

[4] Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2018) *Betyg och betygssättning* s. 15 och 22-23.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Huvudmannen har genom gymnasiechefen god insyn i den löpande verksamheten på skolenheten och det finns ett långsiktigt och medvetet arbete med att ge goda förutsättningar för verksamheten samt att ge rektor stöd i uppdraget. Huvudmannens styrning av gymnasiesärskolan är dock i nuläget svag. Detta då huvudmannens systematiska kvalitetsarbete i allt väsentligt utgår från rektorns dokumenterade kvalitetsarbete, vilket bygger på ett otillräckligt underlag, och huvudmannen i begränsad utsträckning gör självständiga uppföljningar och bedömningar av verksamhetens måluppfyllelse och kvalitet.

Långsiktigt och systematiskt arbete

Granskningen visar att huvudmannen arbetar långsiktigt med att ge verksamheten goda förutsättningar, även om huvudmannens styrning är svag (se nedan under Huvudmannens styrning av verksamheten). Huvudmannen har utifrån en medveten tanke organiserat gymnasiesärskolans verksamhet så att den är lokalintegrerad med kommunens gymnasieskola. I intervjuer med såväl lärare, elevhälsa, rektor som huvudmannens representanter framkommer att lokalintegreringen möjliggör både flexibilitet i utbildningen samt social samvaro för gymnasiesärskolans elever utanför den egna gruppen. Det framhålls också som positivt att samma specialpedagog arbetar i både grund- och gymnasiesärskolan. Huvudmannen beskriver att arbetet med resurstilldelning till gymnasiesärskolan anpassats till skolformen genom att resurstilldelning inte sker utifrån elevpeng, som för övriga verksamheter, utan i dialog med rektor utifrån behov. Rektorn ser vilka behov som finns och vilka förutsättningar som krävs och äskar medel utifrån detta. Huvudmannen har också ett aktivt och strukturerat arbete för att säkerställa personalens kompetens. Detta i enlighet med en kompetensförsörjningsplan som bygger på uppföljning av exempelvis behörighet och analys av behov av kompetensutveckling. Obehöriga lärare ges förutsättningar att läsa in behörighet med full lön och nedsättning av arbetstid och huvudmannen anordnar generell fortbildning för assistenter. Vad gäller lärverktyg och utrustning framkommer att huvudmannen har gjort en satsning på IT-utrustning, utifrån en kartläggning av vilka behov varje verksamhet har. I intervjuer framkommer att huvudmannen är medveten om de lokalproblem som finns i verksamheten och att de genom det systematiska arbetsmiljöarbetet har strukturer för att identifiera sådana problem. Representanter bekräftar att det finns en långsiktig lösning på problemet och tillägger att åtgärder kommer att vidtas även på kort sikt.

Stöd till rektor och skolenheten

Granskningen visar att huvudmannen genom gymnasiechefen har god insyn i den löpande verksamheten på skolenheten och att det finns ett medvetet arbete med att ge rektor det stöd som behövs för uppdraget. Gymnasieverksamheten har organiserats så att det finns flera rektorer som vardera ansvarar för mindre enheter. Rektorn för Njudungsgymnasiet 1 ansvarar för gymnasiesärskolan och introdukt-

ionsprogrammen och har en biträdande rektor till sin hjälp. Vidare har gymnasiechefen sin arbetsplats på skolan och enligt både rektorn och gymnasiechefen medför denna närhet att gymnasiechefen har god kännedom om gymnasiesärskolans verksamhet och utgör ett stöd till rektorn i det dagliga arbetet. Rektorn framhåller att hen också har stöd av övriga rektorer på skolan, vilka ingår i samma ledningsgrupp, samt har nära kontakt med rektorn för kommunens grundsärskola. Ett gott stöd i arbetet är också elevhälsan som finns på plats på skolan. Rektorn har också tillgång till stöd från förvaltningen i budgetarbetet, i personalfrågor och i IKT-frågor.

Huvudmannen samverkar också aktivt med olika samhällsaktörer, som ett sätt att underlätta elevernas yrkesverksamhet och deltagande i samhället både under och efter avslutad utbildning. Exempelvis finns forum för regelbunden samverkan med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Daglig verksamhet, Vård- och omsorgsförvaltningen, där även rektorn för gymnasiesärskolan deltar. Tillsammans med socialtjänsten pågår ett projekt som syftar till att få fler elever i sysselsättning efter avslutad utbildning. Detta projekt startades eftersom man sett att det är svårt för gymnasiesärskolans elever i konkurrensen om arbeten. I projektet ingår att kartlägga vad eleverna gör/vart de hamnar efter avslutad utbildning och se hur kommunen kan stötta eleverna i att få jobb efter avslutad utbildning. Därutöver finns ett pågående projekt med representanter för vuxenutbildningen, HR och näringslivet och som leds av kommundirektören. Projektet har särskilt fokus på särskolans elever och nyanlända, med målsättningen att öka andelen som får sysselsättning; både APL/praktik och arbete efter gymnasiet.

Huvudmannens styrning av verksamheten

Granskningen visar dock att huvudmannens styrning av gymnasiesärskolan i nuläget är svag. Detta då huvudmannens systematiska kvalitetsarbete i allt väsentligt utgår från rektorns dokumenterade kvalitetsarbete och huvudmannen i begränsad utsträckning gör självständiga uppföljningar och bedömningar av verksamhetens måluppfyllelse och kvalitet, något som huvudmannen själv har identifierat. I intervju med huvudmannens representanter framkommer, utöver det som framgår under bedömningsområde 1, att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete innebär målstyrning; nämnden beslutar om generella mål som gäller för alla skolor och som syftar till likvärdighet. Kvalitetsarbetet bygger på en modell med fokusområden med tillhörande indikatorer, vilka utgår från styrdokumenten. Arbetet med analys sker genom delaktighet i hela styrkedjan; från arbetslag via rektorn till förvaltningen och slutligen nämnden. Huvudmannens kvalitetsarbete bygger på rektorns kvalitetsarbete där underlag i form av statistik kopplat till måluppfyllelse samt resultat i KKR ska ingå. Huvudmannen begär inte in något underlag utöver detta. Vad gäller syftet med gymnasiesärskolan uppger representanterna att detta är svårt att följa upp eftersom det saknas nyckeltal för detta och huvudmannen följer inte heller upp i vilken utsträckning elever läser flexibelt. Representanterna känner inte till att underlag för elever på individuellt program när det gäller progression och resultat på KKR inte ingår i rektorns kvalitetsarbete. Huvudmannen har dock identifierat ett behov av att utveckla kvalitetsarbetet på alla nivåer, för att kunna följa upp de olika verksamheterna på ett bättre sätt. Huvudmannen har sett att analyser ofta

saknas i rektorernas kvalitetsarbete, vilket gör det svårt för huvudmannen att göra egna analyser. De ser därför ett behov av att styra arbetet mer, exempelvis genom att specificera vad kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå ska innehålla. Rektorerna kommer också att ges fortbildning kring arbetet med uppföljning och analys i syfte att rektorerna sedan ska leda arbetslagens arbete med uppföljning och analys. På detta sätt ska kvaliteten i analyserna förbättras. Huvudmannen kommer i sitt utvecklingsarbete att utgå från det förslag på nationella målsättningar för olika skolformer som Skolverket har tagit fram.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver fortsätta att utveckla arbetet med uppföljning och analys av gymnasiesärskolans verksamhet för att kunna göra självständiga bedömningar av verksamhetens måluppfyllelse.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete för gymnasiesärskolan, men att detta i allt väsentligt utgår från skolenhetens dokumenterade kvalitetsarbete och att huvudmannen i begränsad utsträckning gör självständiga uppföljningar och bedömningar av verksamhetens måluppfyllelse och kvalitet. Huvudmannen har själv identifierat att de inte har ett tillräckligt underlag för att kunna göra en analys av verksamhetens måluppfyllelse på huvudmannanivå och har därför initierat ett arbete för att utveckla kvalitetsarbetet.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska, på huvudmannanivå, systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete framgår att det i huvudmannens styrning och ledning av kvalitetsarbetet ingår att skapa strukturer och rutiner för hur utbildningens resultat ska följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till de nationella målen. Kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamhetens kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Huvudmannen behöver därför klargöra hur detta arbete ska bedrivas. Exempelvis innebär det att klargöra vilka mål, krav och riktlinjer som ska följas upp och utvärderas samt ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och enheterna när det gäller uppföljningen. Vidare behöver huvudmannen se till att det finns dokumentation för alla skolformer som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser.[5]

Skolinspektionen rekommenderar därför huvudmannen att i det planerade utvecklingsarbetet tydliggöra vilka mål och resultat för gymnasiesärskolan som ska följas upp på skolenhetsnivå respektive huvudmannanivå. I detta ingår att definiera vilka mått som behöver följas upp för att synliggöra samtliga elevers progression. Det

---

[5] Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2012) *Systematiskt kvalitetsarbete* s. 11-13, 15-16 och 20.

kan handla om dokumentation som visar på hur verksamheten svarar mot målen och bidrar till elevens utveckling, lärande och delaktighet. Det kan också handla om löpande bedömningar om läroplansområden som visar på hur eleverna utifrån sina förutsättningar utvecklas. Huvudmannen bör också utveckla former för att följa upp och analysera verksamhetens måluppfyllelse ur ett bredare perspektiv för att kunna göra bedömningar av verksamhetens kvalitet. Det kan exempelvis röra sig om i vilken utsträckning verksamheten erbjuder möjligheter till en flexibel utbildning respektive bidrar till att elever ges en god grund för yrkesverksamhet. Detta i syfte att på lång sikt arbeta för att förbättra förutsättningarna för att syftet med utbildningen ska uppnås.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Johanna Tinghammar Bruck

Föredragande
Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck

I ärendets slutliga handläggning har även Elsa Widerberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Njudungsgymnasiet 1 är en gymnasiesärskola i Vetlanda kommun som erbjuder individuella program och de nationella programmen administration, handel och varuhantering; fastighet, anläggning och byggnation; hotell, restaurang och bageri samt hälsa, vård och omsorg. Gymnasiesärskolan är lokalintegrerad med Vetlandas gymnasieskola. Rektorn för gymnasiesärskolan är även rektor för introduktionsprogrammen. Vid tillfället för granskningen går 36 elever på skolan, varav 16 på individuella program.

Skolinspektionen besökte Njudungsgymnasiet 1 den 20 och 21 april 2022. Intervju med rektorn samt representanter för huvudmannen genomfördes digitalt den 22 april respektive den 2 maj 2022. Besöket genomfördes av utredare Johanna Tinghammar Bruck och Elsa Widerberg.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 3 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- 1 gruppintervju med stödpersonal
- 1 gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- En intervju med representanter för huvudmannen
- Dokumentstudier: Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsgrunder, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsgrunderna beskriver de bedömningsområden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kvalitetskriterier.

Bedömningsgrunderna finns på Skolinspektionens hemsida: Inspektionsformer (skolinspektionen.se) under rubriken *Så bedöms skolor, regelbunden kvalitetsgranskning*.